

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Постановка проблеми. Якість продукції являє собою сукупність взаємопов'язаних характеристик і властивостей задля задоволення потреб споживачів. Різні товари забезпечують різний ступінь задоволення потреб споживачів [2]. Для продукції лісового господарства характерним є те, що у структурі виробництва переважає сировина. Понад 25 тис. одиниць найменувань промислових виробів і товарів народного споживання виробляють тепер з деревини [3]. Не дивлячись на велику кількість заміників (синтетичні матеріали, пластмаса) значення деревини не змінюється, а обсяги використання постійно зростають.

Результати дослідження. Споживачами, як правило, краще сприймаються товари, що забезпечують їм більший ступінь задоволення за весь період споживання (використання). Якщо розглядати якість через призму маркетингу, то дане поняття включає цілий комплекс характеристик товару: доступність, постачання, техніко-економічні характеристики, дизайн, надійність, ефективність споживання і експлуатації, ремонтпридатність, ступінь екологічності тощо [2]. Якість продукції є одним із факторів, формують імідж підприємства. Пропонується розглядати зовнішні та внутрішні чинники впливу на якість продукції у лісовому господарстві (рис. 1).

У процесі проведення досліджень щодо якості продукції лісового господарства слід враховувати зовнішні фактори впливу, як такі, на які не може впливати виробник. У процесі діяльності людини докільця в цілому та ліси зокрема, зазнають негативного впливу. Одним із негативних проявів діяльності людства є формування несанкціонованих сміттєзвалищ у лісах, які несуть не лише естетичну, але і екологічну загрозу. Залишене сміття чинить шкоду тваринам, що проживають у лісах. До того ж, слід акцентувати на періоді розкладання більшості твердих побутових та промислових відходів, який може сягати тисячі років.

Проблема змін клімату є однією із найактуальніших дисциплінарних проблем. Відомо, що наслідки зміни клімату впливають на всі галузі діяльності людини. За останні сто років спостерігається поступове підвищення температур, що у свою чергу логічно призводить до зменшення тривалості снігового покриву. Як наслідок, збільшується період засухи, що супроводжується лісовими пожежами. Саме пожежі складають приблизно 10% всіх причин загибелі лісових насаджень.

*Науковий керівник – д. е. н. професор Є. І. Ходаківський.

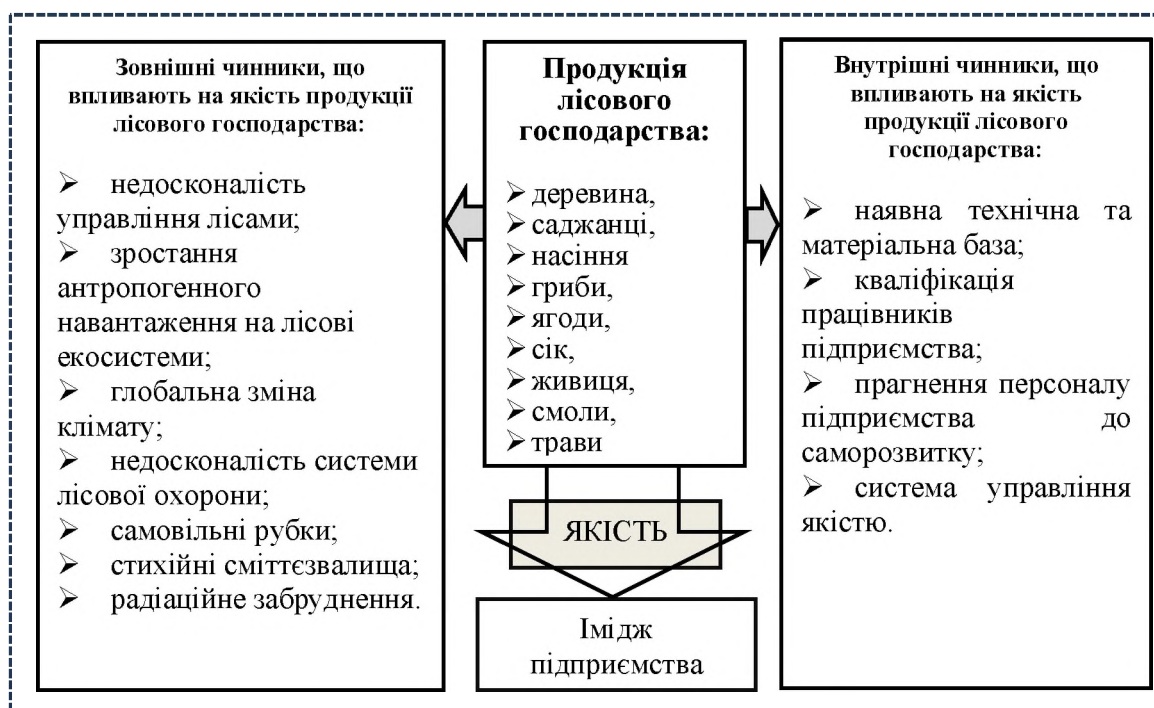

Рис. 1. Чинники впливу на якість продукції лісового господарства
Джерело: власні дослідження.

Одним із найбільш небезпечних чинників, що впливають на якість продукції лісового господарства є радіаційне забруднення. За даними Державного агентства лісових ресурсів, внаслідок Чорнобильської катастрофи радіоактивного впливу зазнали ліси 18 областей України, при чому, найбільше постраждали ліси Полісся [1]. Сьогодні в умовах радіоактивного забруднення продовжують працювати 52 лісгосподарських підприємства (26 тис. осіб), [4].

Як зазначають науковці [4, 5], проводити радіоекологічні дослідження лісів досить складно через значну мозаїчність забруднення та його високоградієнтний характер; відмінність у формах надходження радіонуклідів; неоднорідність біологічних та екологічних характеристик. За результатами досліджень [5], на сьогоднішній день, найбільша концентрація ^{137}Cs спостерігається у ґрунті (76,5%). При цьому більша кількість накопичена у мінеральних шарах ґрунту, а не у підстилці. Що ж стосується надземних компонентів фауни, то там сконцентровано 23,5% ^{137}Cs .

У процесі виробництва лісгосподарської продукції важливо акцентувати увагу на тому, що найбільший ступінь забруднення демонструють чагарникові і трав'янисті рослини, тобто рослини, у яких основна маса кореневої системи розташована у верхньому (5–20 см) шарі ґрунту, де сконцентровано до 90 % радіонуклідів, а також гриби [5]. За даними досліджень [1] встановлено, що у структурі сумарної дози внутрішнього опромінення населення багатолісних районів Полісся 20% залежить від споживання лісових грибів та ягід.

Висновки. Відтак, можна стверджувати, що ведення лісового господарства на забруднених радіонуклідами територіях потребує особливих підходів. Якість виготовленої продукції може визначатися за окремими характеристиками. Від вибору вдалого та професійного методу ведення господарювання територіях пострадіаційного забруднення залежить не лише імідж підприємства, а й здоров'я споживачів.

Список використаних джерел

1. Ландін В. Актуальні проблеми лісової радіології / В.Ландін, В. Краснов, О. Орлов // Лісовий і мисливський журнал, 2009. – № 2. – С. 6–8.
2. Ведення лісового господарства в умовах радіоактивного забруднення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=101209
3. Ілляшенко С.М. Маркетинговатоварнаполітика: Підручник / С. М. Ілляшенко.– Суми: ВТД “Університетська книга”, 2005. – 234 с.
4. Кахович О. Лісовегосподарство. Актуальніпроблемигалузі та шляхи їхвирішення / О. Кахович, Г. Тюленева [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://rusnauka.com/21_NIEK_2007/Economics/241_23.doc.htm.
5. Трохимчук І. М. Лісорозведення на радіаційно забрудненій території / І. М. Трохимчук // Вісник Черкаського університету. Серія: Біологічні науки. - 2015. – № 19. – С. 121–126. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuB_2015_19_18